

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 772

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 14 noiembrie 2007

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 806 din 27 septembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Codul familiei	2-3	Decizia nr. XXIV din 16 aprilie 2007	6-7
Decizia nr. 857 din 9 octombrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	3-4	Decizia nr. XXVI din 16 aprilie 2007	7-8
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		Decizia nr. XXVII din 16 aprilie 2007	9-10
1.362. — Hotărâre privind completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.347/2007 pentru aprobarea Planului de măsuri privind sprijinirea cetățenilor români aflați în Italia, ca urmare a situației create prin adoptarea de către statul italian a noilor reglementări ce vizează îndepărtarea de pe teritoriu	5	Decizia nr. XXIX din 16 aprilie 2007	10-11
		Decizia nr. XXXI din 16 aprilie 2007	11-13
		Decizia nr. XXXII din 16 aprilie 2007	13-15
		Decizia nr. XXXIII din 16 aprilie 2007	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 806****din 27 septembrie 2007****referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Codul familiei**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Codul familiei, excepție ridicată de Alexandru Vladimir Măceș în Dosarul nr. 5.944/215/2006 al Judecătoriei Craiova.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 16 aprilie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 5.944/215/2006, **Judecătoria Craiova a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 din Codul familiei.**

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că termenul de prescripție de 6 luni al acțiunii în tăgăda paternității creează o situație de inegalitate juridică între soțul mamei copilului născut în timpul căsătoriei și alte categorii de persoane care pot exercita acțiunea în tăgăduirea paternității. În condițiile în care prin Decizia Curții Constituționale nr. 349 din 19 decembrie 2001 a fost admisă excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 54 alin. (2) din Codul familiei, înlăturându-se inegalitatea în ceea ce privește persoanele care pot exercita acțiunea în tăgăduirea paternității, s-a creat o inegalitate cu privire la termenul în care poate fi promovată aceasta. Astfel, pentru mamă și pentru copil acțiunea este imprescriptibilă, în timp ce pentru tatăl prezumat termenul este de 6 luni de la data la care acesta a luat cunoștință despre nașterea copilului, conform art. 55 alin. (1) din Codul familiei.

Pe de altă parte, autorul susține că textul de lege criticat instituie un regim juridic discriminatoriu între soțul mamei copilului născut în timpul căsătoriei și titularul acțiunii în contestarea recunoașterii de paternitate.

Judecătoria Craiova apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece „stabilirea caracterului imprescriptibil al dreptului tatălui copilului născut în timpul căsătoriei de a contesta paternitatea ar crea o stare de incertitudine permanentă în ceea ce privește filiația copilului, afectând astfel drepturile sale legale”. Se mai arată că tatăl copilului născut în timpul căsătoriei nu este într-o situație juridică identică și nici similară cu tatăl copilului născut în afara căsătoriei, în privința primului operând prezumția de paternitate, în timp ce față de cel de-al doilea filiația este stabilită prin

recunoaștere voluntară sau hotărâre judecătorească. Prin urmare, este justificată reglementarea diferită a celor două situații juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, în sensul celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

Avocatul Poporului apreciază că textele de lege criticate sunt constituționale, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și celor ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Potrivit motivării excepției de neconstituționalitate, obiectul acesteia îl constituie prevederile art. 55 alin. (1) din Codul familiei, potrivit cărora „*Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de șase luni de la data când tatăl a cunoscut nașterea copilului*”.

În opinia autorului, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

Examinând excepția, Curtea observă că asupra constituționalității dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Codul familiei, în raport de prevederile art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 646 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 13 noiembrie 2006. Curtea a constatat, făcând trimitere la jurisprudența sa în materie, că textul de lege criticat nu instituie un regim discriminatoriu între copilul născut în timpul căsătoriei, mama copilului și tatăl acestuia, în privința termenului de exercitare a acțiunii în tăgăduirea paternității. De asemenea, Curtea a reținut că niciun tratament discriminatoriu nu este aplicat titularului acțiunii în tăgăduirea paternității în raport cu titularul acțiunii în contestarea recunoașterii de paternitate. În primul caz acțiunea este supusă prescripției, în cel de-al doilea caz este imprescriptibilă, dat fiind că cele două situații juridice invocate nu sunt identice și nici similare, astfel că reglementarea lor diferită nu contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție.

Cele statuate în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (1) din Codul familiei, excepție ridicată de Alexandru Vladimir Măceș în Dosarul nr. 5.944/215/2006 al Judecătoriei Craiova.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 septembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 857

din 9 octombrie 2007

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (3)
din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Societatea Comercială „Perami Com” — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 2.258/111/2006 (număr în format vechi 2.258/2006) al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond, reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, apreciind că se impune menținerea jurisprudenței Curții în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 21 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 2.258/111/2006 (număr în format vechi 2.258/2006) **Tribunalul Bihor — Secția civilă a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 269 alin. (3) din Legea nr. 571/2003.”

Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Perami Com” — S.R.L. din Oradea în recursul împotriva sentinței civile prin care s-a respins contestația la executare a unei somații emise de Primăria Municipiului Oradea.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prin textul de lege criticat legiuitorul acordă statului și unităților administrativ-teritoriale o poziție privilegiată față de cea a celorlalte persoane de drept privat. Astfel, statul sau unitățile administrativ-teritoriale nu sunt obligate să plătească impozitul pe clădiri, întrucât acesta cade în sarcina titularilor dreptului de concesiune, folosință sau administrare, după caz. Consecința este împovărarea chiriașului cu o dublă obligație de plată, atât a chiriei, cât și a impozitului, ceea ce duce la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (2), referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății private în mod egal, indiferent de titular, și ale alin. (7), potrivit cărora dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului.

Tribunalul Bihor — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, deoarece nu există nicio legătură între sarcinile datorate statului ca urmare a deținerii unei proprietăți și atributele esențiale ale dreptului de proprietate — posesie, folosință și dispoziție, protejate de art. 44 din Constituție.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, în sensul celor statuate de Curtea Constituțională în Decizia nr. 299 din 6 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 8 mai 2006.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, invocând jurisprudența Curții în materie, respectiv Decizia nr. 299 din 6 aprilie 2006.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Tribunalul Bihor — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională, dintr-o eroare materială, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor „art. 269 alin. (3) din Legea nr. 571/2003.”

În realitate, așa cum rezultă din Încheierea de sesizare și din concluziile scrise formulate de autor, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 249 alin. (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 218 din Legea nr. 343/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 662 din 1 august 2006.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. (3) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, excepție ridicată de Societatea Comercială „Perami Com” — S.R.L. din Oradea în Dosarul nr. 2.258/111/2006 (număr în format vechi 2.258/2006) al Tribunalului Bihor — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 octombrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof.univ.dr. **IOAN VIDA**

Textul criticat are următoarea redactare:

— Art. 249 alin. (3): „*Pentru clădirile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz, persoanelor juridice, se stabilește taxa pe clădiri, care reprezintă sarcina fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință, după caz, în condiții similare impozitului pe clădiri.*”

Autorii excepției consideră că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 44 alin. (2), referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății private în mod egal, indiferent de titular, și ale alin. (7), potrivit cărora dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului.

Examinând excepția, Curtea Constituțională constată că prin Decizia nr. 345 din 3 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 14 mai 2007, a fost respinsă o excepție cu același obiect, ridicată de același autor și având o motivare identică.

Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, făcând referire la jurisprudența sa, că stabilirea taxei pe clădiri, în condiții similare impozitului pe clădiri, ca sarcină fiscală a concesionarilor, locatarilor, titularilor dreptului de administrare sau de folosință a clădirilor proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, nu conferă statului și unităților administrativ-teritoriale o poziție privilegiată față de celelalte persoane de drept privat, în contradicție cu art. 44 alin. (2) și (7) din Legea fundamentală.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, atât soluția, cât și considerentele din decizia menționată își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.347/2007 pentru aprobarea Planului de măsuri privind sprijinirea cetățenilor români aflați în Italia, ca urmare a situației create prin adoptarea de către statul italian a noilor reglementări ce vizează îndepărtarea de pe teritoriu

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — În anexa la Hotărârea Guvernului nr. 1.347/2007 pentru aprobarea Planului de măsuri privind sprijinirea cetățenilor români aflați în Italia, ca urmare a situației create prin adoptarea de către statul italian a noilor reglementări ce vizează îndepărtarea de pe teritoriu, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 751 din 6 noiembrie 2007, la capitolul I „Cooperare polițienească, judiciară și asistență consulară”, secțiunea 2 „Cooperare judiciară”, după poziția 2 se introduc două noi poziții, pozițiile 3 și 4, cu următorul cuprins:

„3. Acordarea de asistență juridică cetățenilor români vizați de măsurile de îndepărtare	Contractarea unor firme de avocatură specializate în vederea asigurării asistenței juridice necesare cetățenilor români aflați în Italia	MAE MEF MJ	8 noiembrie	MEF va asigura MAE resursele financiare necesare acoperirii serviciilor contractate
4. Punerea în aplicare a acordului bilateral privind transferarea persoanelor condamnate cărora li s-a aplicat măsura expulzării sau aceea a conducerii la frontieră	Definitivarea detaliilor tehnice pentru transferul unui număr de persoane convenit cu partea italiană	MJ ANP	1 decembrie	MEF va asigura MJ și ANP resursele financiare necesare efectuării transferului”

Art. II. — Hotărârea Guvernului nr. 1.347/2007 pentru aprobarea Planului de măsuri privind sprijinirea cetățenilor români aflați în Italia, ca urmare a situației create prin adoptarea de către statul italian a noilor reglementări ce vizează

îndepărtarea de pe teritoriu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 751 din 6 noiembrie 2007, cu completările aduse prin prezenta hotărâre, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul internelor și reformei administrative,

Cristian David

Ministrul afacerilor externe,

Adrian Mihai Cioroianu

Ministrul muncii, familiei și egalității de șanse,

Paul Păcuraru

Ministrul economiei și finanțelor,

Varujan Vosgianian

p. Ministrul justiției,

Zsuzsánna Péter,

secretar de stat

București, 12 noiembrie 2007.

Nr. 1.362.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXIV

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 47/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi în cazul inculpaților cetățeni străini, când legea prevede această pedeapsă.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia în sensul de a stabili că pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi nu se aplică inculpaților care sunt cetățeni străini, deoarece vocația acestora de a ocupa anumite funcții este prohibită prin normă constituțională.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În legătură cu aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi în cazul inculpaților cetățeni străini, când legea prevede această pedeapsă, instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar.

Astfel, unele instanțe au considerat că în cazul inculpaților cetățeni străini nu se aplică pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi, considerând că vocația acestora de a ocupa anumite funcții este prohibită prin normă constituțională.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi se aplică și inculpaților care sunt cetățeni străini, când sunt stabilite pedepse cu închisoarea de cel puțin 2 ani și această pedeapsă este prevăzută de textul de lege sancționator.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În conformitate cu art. 64 alin. 1 din Codul penal, pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi constă în interzicerea unuia sau unora dintre drepturile enumerate la lit. a)—e) din cuprinsul acestui alineat.

În cadrul reglementării date prin art. 65 din Codul penal modul de aplicare a pedepsei interzicerii unor drepturi, se prevede la alin. 1 că „pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi poate fi aplicată, dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea de cel puțin 2 ani și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară”, iar la alin. 2, că „aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă”, precizându-se în alineatul final că și în cazul în care aplicarea pedepsei complementare este obligatorie „condiția arătată în alin. 1 cu privire la cuantumul pedepsei principale trebuie să fie îndeplinită”.

Existența și conținutul drepturilor a căror executare poate fi interzisă pentru o perioadă limitată de timp, ca urmare a aplicării pedepsei complementare prevăzute în art. 64 din Codul penal, sunt garantate prin Constituția României, fiind reglementate, după caz, prin norme de drept comun și legi speciale.

Evident, restrângerea unor drepturi ca urmare a interzicerii exercitării lor o anumită perioadă de timp, strict limitată prin

hotărârea de condamnare, nu poate fi dispusă decât cu scopul de ansamblu și finalitatea specifică a fiecărei pedepse, determinată de mecanismul ce realizează individualizarea acesteia.

De aceea, alegerea de către judecător a drepturilor ce trebuie interzise, precum și determinarea perioadei de timp în care să nu fie exercitate, ca modalitate concretă de aplicare a pedepsei complementare prevăzute în art. 64 din Codul penal, constituie, alături de pedeapsa principală dispusă, mijlocul de realizare a individualizării sancțiunii penale.

Este adevărat că între drepturile a căror exercitare poate fi interzisă sunt prevăzute, în cuprinsul art. 64 alin. 1 din Codul penal, și unele drepturi pe care nu le poate avea pe teritoriul României decât cetățeanul român, după cum altele au caracter universal.

În contrast cu particularitățile intrinseci drepturilor ce fac obiectul pedepsei complementare prevăzute în art. 64 din Codul penal, se impune concluzia că, în ducerea la îndeplinire a dispoziției referitoare la interzicerea exercitării unuia sau mai multora dintre aceste drepturi, se pot ivi diferențieri de interpretare determinate de calitatea de autohton sau de străin a autorului infracțiunii.

Or, astfel de cazuri impuse de caracterul atipic al situației străinului nu pot să nu ducă la dificultăți, dacă nu chiar la imposibilități de executare a hotărârii de condamnare, în ceea ce privește dispoziția referitoare la aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi.

Desigur, în raport cu principiul teritorialității legii penale, al realității legii penale și al universalității legii penale, astfel cum acestea sunt reglementate în art. 3, 5 și 6 din Codul penal, se pot ivi cazuri de cetățeni străini sau de persoane fără cetățenie care să fie judecați de instanțe penale române pentru infracțiuni săvârșite pe teritoriul României sau în afara teritoriului țării. Ca urmare, este evident că și față de asemenea persoane pot deveni incidente dispozițiile art. 64 din Codul penal, privind aplicarea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi.

Așa cum s-a arătat, însă, particularitățile acestor cazuri, determinate de conținutul concret al fiecăruia dintre drepturile ce pot fi interzise în cadrul pedepsei complementare prevăzute în art. 64 din Codul penal, impun diferențieri de aplicare a acestei pedepse, realizabile și potrivit criteriilor generale de

individualizare fixate în art. 72 din Codul penal, pentru a se da eficiență și în cazul străinilor dispoziției de interdicere a exercitării anumitor drepturi susceptibile să le aibă.

Mai mult, aplicabilitatea pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi, în conținutul reglementat prin art. 64 din Codul penal, nu poate fi limitată numai la cetățenii români, ci vizează, deopotrivă, și pe cetățenii străini, în măsura în care instanțele penale din România sunt investite să-i judece în temeiul art. 3, 5 sau 6 din Codul penal, astfel că această pedeapsă trebuie stabilită și în cazul lor tot în condițiile prevăzute în art. 65 din Codul penal.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² alin. 2 și 3 din Codul penal, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi, prevăzută în legea penală română în conținutul art. 64 din Codul penal, se aplică în condițiile art. 65 din același cod și inculpaților cetățeni străini.

Neîndoielnic, nu se poate considera, de principiu, că străinul nu s-ar bucura de exercitarea măcar a unora dintre drepturile la care se referă art. 64 din Codul penal sau a unor prerogative similare acestora, astfel că, prin individualizarea lor, el devine, ca subiect activ de drept penal, susceptibil și de un tratament sancționator complet, urmând ca, în ipoteza extrădării sale, instanța penală națională să-i reindividualizeze pedeapsa complementară, în raport cu particularitățile specifice de reglementare din țara respectivă.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi, prevăzută în legea penală română în conținutul art. 64 din Codul penal, se aplică în condițiile art. 65 din același cod și inculpaților cetățeni străini.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXVI

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 51/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit în vederea examinării recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la competența de soluționare a cauzelor având ca obiect infracțiunile prevăzute în art. 331—352 din Codul penal sau alte infracțiuni în legătură cu îndatoririle de serviciu, săvârșite de personalul militar al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici din Administrația Națională a Penitenciarelor, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, cerând să se decidă în sensul că, în cauzele ce au ca obiect infracțiunile prevăzute în art. 331—352 din Codul penal și alte infracțiuni ce au legătură cu îndatoririle de serviciu, săvârșite de personalul militar al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 293/2004, competența de a le soluționa revine instanțelor militare în măsura în care se află în curs de judecată la aceste instanțe.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la competența de soluționare a cauzelor ce au ca obiect infracțiunile prevăzute în art. 331—352 din Codul penal sau alte infracțiuni având legătură

cu îndatoririle de serviciu, săvârșite de personalul militar al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 293/2004.

Astfel, unele instanțe au decis că în asemenea cauze sunt competente să judece instanțele civile, considerând că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 293/2004, s-a produs

demilitarizarea personalului din sistemul fostei Direcții Generale a Penitenciarelor, angajații din cadrul acesteia dobândind statutul de funcționari publici.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că, față de dispozițiile art. 40 din Codul de procedură penală și de cele ale art. IX pct. 4 din Legea nr. 281/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a altor legi speciale, competența de a judeca astfel de cauze revine instanțelor militare în măsura în care se află pe rolul acestora.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

Prin Legea nr. 293/2004 toți militarii din sistemul penitenciarelor au fost transformați în funcționari publici civili cu statut special.

În acest sens, prin art. 2 alin. (2) din legea menționată s-a prevăzut că „Administrația Națională a Penitenciarelor se constituie prin reorganizarea Direcției Generale a Penitenciarelor și funcționează în subordinea Ministerului Justiției”, iar la art. 3 alin. (1) s-a precizat că „personalul din sistemul administrației penitenciare este constituit din funcționari publici civili cu statut special și din personal încadrat pe baza contractului individual de muncă”.

Ca urmare a transformării tuturor militarilor din sistemul fostei Direcții Generale a Penitenciarelor în funcționari publici, prin art. 72 alin. (1) și (3) din Legea nr. 293/2004 s-a prevăzut că „gradele militare ale militarilor din penitenciare vor fi echivalate cu gradele profesionale”, iar „cadrele militare preluate prin reorganizarea Direcției Generale a Penitenciarelor și unităților din subordinea acesteia se trec în rezervă, în condițiile Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, și se numesc funcționari publici în sistemul administrației penitenciarelor”.

Este adevărat că statutul de funcționari publici atribuit la data constituirii Administrației Naționale a Penitenciarelor militarilor care au făcut parte din Direcția Generală a Penitenciarelor determină pierderea de către aceștia a calității ce atrăgea competența instanțelor militare în cazul săvârșirii de infracțiuni.

Dar într-o astfel de situație instanța competentă să judece pe militarii care și-au pierdut această calitate nu poate fi stabilită decât în raport cu modul cum este reglementată aplicarea în

timp a legii procesuale penale în materia competenței după calitatea persoanei.

Este de observat că, în această privință, competența *ratione personae* este determinată de calitatea avută de autor în momentul săvârșirii infracțiunii, în raport cu condițiile reglementate în cuprinsul art. 40 din Codul de procedură penală.

Astfel, potrivit art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală, „când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în cazurile când: «a) fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului», ori «b) s-a dat o hotărâre în primă instanță»”.

Reiese deci că, în materia competenței după calitatea persoanei, normele ce o reglementează derogă de la principiul imediatei aplicări a legii procesuale penale, instanța competentă să judece, *ratione personae*, fiind determinată în raport cu legea în vigoare la data săvârșirii faptei, iar nu în conformitate cu prevederile legii în vigoare în momentul sesizării.

Se impune a se considera incidente prevederile art. 40 alin. 1 din Codul de procedură penală și pentru că Legea nr. 293/2004 nu conține nicio dispoziție cu caracter tranzitoriu care să modifice regulile instituite prin norma procesuală penală enunțată.

Pe de altă parte, trebuie avut în vedere că în situații similare, determinate de adoptarea Legii nr. 281/2003 prin care au fost reglementate și anumite schimbări de competență, s-a prevăzut la art. IX alin. 4 că toate „cauzele aflate în curs de judecată la instanțele militare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, date în competența instanțelor civile, vor continua să fie judecate de instanțele militare, potrivit legii anterioare”.

Așa fiind, se impune să se constate că, în cauzele ce au ca obiect infracțiunile prevăzute în art. 331—352 din Codul penal, precum și alte infracțiuni având legătură cu îndatoririle de serviciu, săvârșite de personalul militar al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 293/2004, competența de a judeca revine instanțelor militare, în condițiile art. 40 din Codul de procedură penală și art. IX pct. 4 din Legea nr. 281/2003, în măsura în care acele cauze au fost înregistrate pe rolul instanțelor militare înainte de intrarea în vigoare a legii menționate și, respectiv, al instanțelor civile dacă procesele au fost înregistrate pe rolul instanțelor militare ulterior.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se decide în sensul arătat.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că, în cauzele ce au ca obiect infracțiunile prevăzute de art. 331—352 din Codul penal, precum și alte infracțiuni săvârșite în legătură cu îndatoririle de serviciu, comise de personalul militar al fostei Direcții Generale a Penitenciarelor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 293/2004:

a) și înregistrate pe rolul instanțelor militare înaintea actului normativ menționat, competența judecării lor revine instanțelor militare, în condițiile art. 40 din Codul de procedură penală și art. IX pct. 4 din Legea nr. 281/2003;

b) și înregistrate pe rolul instanțelor ulterior intrării în vigoare a actului normativ menționat, competența judecării lor revine instanței civile.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXVII

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 52/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la efectele asistării sau reprezentării părților în cadrul procesului penal de persoane care nu au dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia în sensul de a se stabili că în cadrul procesului penal asistența juridică acordată unui inculpat sau învinuit de către o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare și atrage, în conformitate cu dispozițiile art. 197 alin. 2 și alin. 4 teza finală din Codul de procedură penală, nulitatea absolută a actului procesual îndeplinit.

SECȚIILE UNITE

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești nu există un punct de vedere unitar cu privire la efectele asistării sau reprezentării părților, în cadrul procesului penal, de persoane care nu au dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004.

Astfel, unele instanțe au considerat că părțile pot fi asistate în cursul procesului penal de persoane cu studii juridice, chiar dacă acestea nu au dobândit calitatea de avocat în condițiile reglementate prin Legea nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

Principiul legalității, reglementat în cuprinsul art. 2 alin. 1 din Codul de procedură penală, impune cerința ca procesul penal să se desfășoare atât în cursul urmăririi penale, cât și în cursul judecării, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de lege.

Ca o consecință firească a aplicării acestui principiu, nerespectarea unei atare cerințe, concretizată în neîndeplinirea ori în îndeplinirea vicioasă a unui act procedural sau procesual atrage nulitatea actului respectiv în condițiile stabilite prin art. 197 din Codul de procedură penală.

În acest sens, este de observat că, în raport cu prevederile art. 197 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, nerespectarea dispozițiilor referitoare la asistarea învinuitului sau inculpatului de către apărător, când aceasta este obligatorie, potrivit legii, atrage nulitatea actelor efectuate, fără a putea fi înlăturată în niciun mod.

Atragerea nulității actelor procesuale îndeplinite cu nerespectarea cerințelor privind asigurarea apărării învinuitului sau inculpatului pe parcursul procesului penal își are temeiul în cuprinsul art. 6 din Codul de procedură penală, prin care se prevede la alin. 1 că „dreptul la apărare este garantat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți în tot cursul procesului

penal”, iar la alin. 5, că „organele judiciare au obligația să înștiințeze pe învinuit sau inculpat, înainte de a i se lua prima declarație, despre dreptul de a fi asistat de un apărător”, precizându-se, în continuare, că „în condițiile și în cazurile prevăzute de lege, organele judiciare sunt obligate să ia măsuri pentru asigurarea asistenței juridice a învinuitului sau inculpatului, dacă acesta nu are apărător ales.”

Corelativ cu dispozițiile din Codul de procedură penală referitoare la asigurarea dreptului la apărare pentru învinuit sau inculpat, pe întreg parcursul procesului penal, precum și la caracterul absolut al nulității de care sunt lovite actele îndeplinite în lipsa apărătorului atunci când prezența și asistența juridică ce trebuie acordate de acesta sunt obligatorii, potrivit legii, prin Legea nr. 51/1995, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, sunt reglementate condițiile exercitării profesiei de avocat.

În acest context de ordin normativ este semnificativ că în art. 1 alin. 2 din Legea nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, s-a prevăzut că „profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.”, iar prin alin. 3 al aceluiași articol s-au interzis expres constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R., sub sancțiunea nulității de drept a acestor acte.

Or, câtă vreme dispozițiile din actul normativ arătat, având caracter de lege specială cu privire la modul de exercitare a profesiei de avocat, conțin anumite cerințe imperative, este de la sine înțeles că nu este posibilă îndeplinirea unei asemenea profesii în afara cadrului instituționalizat de acea lege.

Așa fiind și cum, în raport de prevederile art. 2 pct. 3 și art. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, „judecătorii și procurorii sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii”, se impune ca organele judiciare să ia nu numai măsurile necesare asigurării apărării învinuitului sau inculpatului în procesul penal, atunci când aceasta este obligatorie, potrivit legii, ci și să observe că asistența juridică să fie acordată de o persoană care a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, pentru că, altfel, asistența juridică acordată echivalează cu o lipsă de apărare.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și ale art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că asistența juridică acordată în procesul penal unui învinuit sau inculpat de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXIX

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 54/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit în vederea examinării recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 192 din Codul de procedură penală referitoare la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat, în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu obligarea la tratament medical, formulată de persoana internată.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, cerând să se decidă în sensul că, în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu obligarea la tratament medical, formulată de persoana internată, cheltuielile judiciare ocazionate de judecarea cererii rămân în sarcina acestei persoane.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 192 din Codul de procedură penală referitoare la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu măsura obligării la tratament medical, formulată de persoana interesată.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că, într-un asemenea caz, cheltuielile judiciare avansate de stat sunt suportate, potrivit art. 192 alin. 2 din Codul de procedură penală, de persoana căreia i s-a respins cererea de înlocuire a măsurii internării medicale cu măsura obligării la tratament medical.

S-a motivat că obligația persoanei internate medical de a suporta cheltuielile judiciare avansate de stat, pentru asigurarea judecării cererii sale, de înlocuire a acestei măsuri de siguranță cu aceea a obligării la tratament medical, derivă din culpa ei procesuală, constând în declanșarea unui proces cu caracter penal, prin introducerea unei cereri lipsite de temei, care a

determinat efectuarea de cheltuieli pentru îndeplinirea de acte procedurale.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că, în cazul respingerii cererii formulate de o persoană internată medical, de înlocuire a acelei măsuri cu măsura de siguranță a obligării la tratament medical, cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acesteia, în conformitate cu dispozițiile art. 192 alin. 3 din Codul de procedură penală.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

Spre deosebire de procesul civil, în cadrul căruia culpa procesuală constituie temeiul obligației la suportarea cheltuielilor de judecată, în procesul penal această obligație are un caracter mai complex.

Obligația suportării cheltuielilor judiciare de către inculpat este consecința directă a săvârșirii infracțiunii, care atrage răspunderea penală, iar nu a unei culpe procesuale derivând din declanșarea procesului penal.

Tot astfel, suportarea cheltuielilor judiciare de către partea responsabilă civilmente este consecința răspunderii civile care

îi revine, nederivând din încălcarea legii penale prin săvârșirea infracțiunii, ca în cazul inculpatului.

Culpa procesuală constituie însă temei pentru suportarea cheltuielilor judiciare în anumite ipoteze, în cadrul procesului penal, cum ar fi în cazul intervenției nejustificate a unei părți în procesul penal, prin formularea unei plângeri sau cereri neîntemeiate. Într-un astfel de caz, acea parte, alta decât inculpatul, are culpă procesuală, impunându-se, pe cale de consecință, să fie obligată să suporte cheltuielile judiciare, deși culpa sa procesuală nu presupune existența relei-credințe.

Este adevărat că prin art. 192 alin. 2 din Codul de procedură penală se prevede că „în cazul declarării apelului ori recursului sau al introducerii oricărei alte cereri, cheltuielile judiciare sunt suportate de către persoana căreia i s-a respins ori care și-a retras apelul, recursul sau cererea”.

Această dispoziție, a cărei interpretare literală ar duce la concluzia că, în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu aceea a obligării la tratament medical, persoana căreia i s-a respins cererea ar trebui obligată la plata

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că, în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu obligarea la tratament medical, formulată de persoana interesată, cheltuielile judiciare ocazionate de judecarea acesteia rămân în sarcina statului, potrivit art. 192 alin. 3 din Codul de procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Stabilesc că, în cazul respingerii cererii de înlocuire a măsurii internării medicale cu obligarea la tratament medical, formulată de persoana internată, cheltuielile judiciare ocazionate de judecarea acesteia rămân în sarcina statului, potrivit art. 192 alin. 3 din Codul de procedură penală.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXXI

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 56/2006

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la încadrarea juridică a faptei de pătrundere, în orice mod, într-o locuință sau dependențe ale acesteia ori într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, urmată de săvârșirea unei tâlhării.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Nicoleta Eucarie.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, cerând să fie admis în sensul de a se stabili că, în raport cu prevederile art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, infracțiunea de violare de domiciliu se regăsește ca element circumstanțial de agravare în conținutul infracțiunii de tâlhărie comisă într-o locuință sau în dependențe ale acesteia, care este o infracțiune complexă. Relevând totodată că atât curtea, cât și locul împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei nu intră în sfera noțiunilor de locuință sau dependență la care se referă agravanta reglementată în cuprinsul art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, a cerut să se decidă că, în cazul pătrunderii fără drept în una din acestea, se săvârșește infracțiunea de violare de domiciliu, care nu mai poate fi absorbită în conținutul infracțiunii de tâlhărie, astfel că, în ipoteza comiterii acestor două activități distincte de către aceeași persoană, trebuie să se rețină ambele infracțiuni în concurs real.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. În practica instanțelor judecătorești nu există un punct de vedere unitar cu privire la încadrarea juridică a faptei de pătrundere, în orice mod, într-o locuință sau dependențe ale acesteia, urmată de săvârșirea unei tâlhării.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că infracțiunea de violare de domiciliu, constând în pătrunderea fără drept într-o locuință sau dependențe ale acesteia, este absorbită în infracțiunea de tâlhărie, prevăzută în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, săvârșită cu același prilej.

S-a motivat că într-un atare caz există o infracțiune unică de tâlhărie, complexă, întrucât infracțiunea de violare de domiciliu, săvârșită sub forma pătrunderii fără drept într-o locuință sau în dependențe ale acesteia, este reglementată și ca circumstanță de agravare a infracțiunii de tâlhărie, în cuprinsul prevederilor art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că fapta de pătrundere, în orice mod, într-o locuință sau dependențe ale acesteia, urmată de săvârșirea în acel loc a unei tâlhării, constituie atât infracțiunea de violare de domiciliu, prevăzută în art. 192 din Codul penal, cât și infracțiunea de tâlhărie, prevăzută în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, aflate în concurs real.

S-a considerat că sunt aplicabile dispozițiile art. 33 lit. a) din Codul penal, referitoare la concursul real de infracțiuni, ori de câte ori tâlhăria este săvârșită într-o locuință sau dependențe ale acesteia, în urma comiterii infracțiunii de violare de domiciliu prin pătrunderea fără drept în unul din acele locuri, deoarece atât activitățile desfășurate, cât și rezoluțiile infracționale sunt distincte și vizează dispoziții de încadrare diferite.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În cuprinsul art. 211 din Codul penal este incriminată la alin. 1, tâlhăria săvârșită în forma sa tipică, precizându-se că aceasta constă fie în „furtul săvârșit prin întrebuințare de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra”, fie în „furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să-și asigure scăparea”.

Această infracțiune, al cărei caracter complex reiese din reglementarea menționată, poate fi săvârșită și în modalitățile agravate prevăzute la alin. 2, 2¹ și 3 din același articol.

Una dintre modalitățile agravate este și aceea a săvârșirii infracțiunii de tâlhărie în condițiile arătate la art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, adică „într-o locuință sau în dependențe ale acesteia”.

În absența unei distincții legale referitoare la modul în care autorul tâlhăriei a ajuns într-o locuință sau dependență a acesteia, de unde își însușește bunul prin exercitare de violențe sau amenințări, trebuie admis că această agravantă se realizează atât în cazul în care autorul tâlhăriei accede în mod legal în locuința sau dependența respectivă, cât și atunci când ajunge în acel loc prin pătrundere fără drept, în condițiile reglementate prin art. 192 din Codul penal, privind infracțiunea de violare de domiciliu.

Așadar, în ipoteza în care autorul tâlhăriei se află în locuința sau dependența din care își însușește bunul, prin exercitare de violențe sau amenințări, fără să fi încălcat în prealabil prevederile art. 192 din Codul penal, referitoare la săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, fapta sa nu va constitui decât infracțiunea unică de tâlhărie, în formă calificată, prevăzută în art. 211 alin. 2¹ din Codul penal.

Dacă însă infracțiunea de tâlhărie comisă în circumstanțele prevăzute în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal este precedată de infracțiunea de violare de domiciliu, săvârșită de

autor pentru a ajunge în locuința sau dependența de unde ulterior își însușește un bun prin exercitare de violențe sau în alte modalități specifice comiterii unei tâlhării, atunci aceste două fapte consecutive, de încălcare a unor dispoziții diferite ale legii penale, nu pot fi considerate decât concurente, în sensul dispozițiilor art. 33 lit. a) din Codul penal.

În acest sens, este de observat că prin textul de lege arătat, în cuprinsul căruia este reglementat concursul real de infracțiuni, se prevede că există concurs de infracțiuni „când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna dintre ele, [...] chiar dacă una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea alte infracțiuni”.

Ca atare, este evident că fapta de pătrundere fără drept, în orice mod, într-o locuință sau dependențe ale acesteia, urmată de săvârșirea unei tâlhării, constituie un concurs real între infracțiunea de violare de domiciliu, prevăzută de art. 192 din Codul penal, și infracțiunea de tâlhărie, prevăzută de art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal.

II. Tot în această materie s-a mai constatat că instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar nici în legătură cu încadrarea juridică a faptei de pătrundere, în orice mod, într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, urmată de săvârșirea unei tâlhării.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că pătrunderea, în orice mod, într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, urmată de săvârșirea unei tâlhării, constituie o infracțiune complexă unică, de tâlhărie în formă calificată, prevăzută în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, argumentând că într-un asemenea caz actele de executare specifice infracțiunilor de violare de domiciliu și de tâlhărie se bazează pe aceeași rezoluție infracțională, iar această unitate de rezoluție caracterizează existența infracțiunii complexe de tâlhărie.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că pătrunderea, în orice mod, într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, urmată de săvârșirea unei tâlhării, constituie un concurs real de infracțiuni între infracțiunea de violare de domiciliu, prevăzută în art. 192 din Codul penal, și infracțiunea de tâlhărie, prevăzută de art. 211 din Codul penal, fiindu-le incidente dispozițiile referitoare la circumstanța agravantă prevăzută în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, motivându-se că locul împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, respectiv curtea, nu face parte din locuința sau dependențele ei în sensul acestui text de lege.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În adevăr, potrivit art. 192 alin. 1 din Codul penal, infracțiunea de violare de domiciliu constă în „pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuință, încăpere, dependență sau loc împrejmuit ținând de acestea, fără consimțământul persoanei care le folosește, sau refuzul de a le părăsi la cererea acesteia”.

Or, în cadrul circumstanței agravante prevăzute la art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal nu se regăsește și *locul împrejmuit*, la care se face referire în art. 192 alin. 1 din Codul penal, sau *curtea*, astfel că, în acest caz, infracțiunea de violare de domiciliu nu poate fi concurentă cu infracțiunea de tâlhărie în formă agravată, prevăzută în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal, ci numai cu oricare altă formă de infracțiune de tâlhărie, prevăzută în art. 211 din Codul penal.

Așa fiind, fapta de pătrundere fără drept, în orice mod, într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul unei persoane, urmată de săvârșirea unei tâlhării, constituie un concurs real între infracțiunea de violare de domiciliu, prevăzută în art. 192 din Codul penal, după caz, cu o infracțiune de tâlhărie, prevăzută în art. 211 din Codul penal, cu excepția celei incriminate în cadrul circumstanței agravante prevăzute în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind reorganizarea judiciară, republicată, precum și ale art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și a se decide în sensul celor arătate.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc:

1. Fapta de pătrundere, în orice mod, într-o locuință sau dependențe ale acesteia, urmată de săvârșirea unei tâlhării constituie un concurs real între infracțiunea de violare de domiciliu prevăzută de art. 192 din Codul penal și infracțiunea de tâlhărie prevăzută de art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal.

2. Fapta de pătrundere, în orice mod, într-o curte sau într-un loc împrejmuit ce ține de domiciliul persoanei, urmată de săvârșirea unei tâlhării constituie un concurs real între infracțiunea de violare de domiciliu prevăzută de art. 192 din Codul penal și infracțiunea de tâlhărie prevăzută de art. 211 din Codul penal, cu excepția circumstanței incriminate în art. 211 alin. 2¹ lit. c) din Codul penal.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXXII

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 2/2007

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la termenul în care poate fi contestată la instanța de contencios administrativ hotărârea Comisiei pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 189/2000.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Antoaneta Florea.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia, în sensul de a stabili că împotriva hotărârii Comisiei pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 189/2000, poate fi formulată contestație în termenul de 30 de zile prevăzut în cuprinsul reglementării speciale date prin acest act normativ, iar nu în termenul de 6 luni specific dreptului comun în materia contenciosului administrativ, prevăzut în Legea nr. 554/2004.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, instanțele judecătorești nu au punct de vedere unitar referitor la termenul în care poate fi formulată contestație la instanța de contencios administrativ împotriva hotărârii Comisiei instituite pentru aplicarea prevederilor acestui act normativ.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că hotărârea Comisiei pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, astfel cum a fost aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, poate fi contestată de persoanele interesate la

instanța de contencios administrativ, în termen de 6 luni de la comunicare, potrivit dispozițiilor art. 11 alin. 1 din Legea nr. 554/2000, iar nu în termenul de 30 de zile reglementat de dispozițiile art. 7 alin. 4 teza I din acest act normativ.

În motivarea acestui punct de vedere, au fost invocate dispozițiile art. 29 din Legea nr. 554/2004, potrivit cărora „ori de câte ori într-o lege specială anterioară prezentei legi se face trimitere la Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 sau generic la instanța de contencios administrativ, trimiterea se va socoti făcută la dispozițiile corespunzătoare din prezenta lege”.

Relevându-se că, în raport cu o atare reglementare, ori de câte ori o lege specială face trimitere la Legea contenciosului administrativ, sunt aplicabile dispozițiile acelei legi, s-a subliniat că termenul de contestare a hotărârii emise de comisia menționată nu poate fi decât acela de 6 luni, prevăzut în art. 11 alin. 1 din Legea nr. 554/2004.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că termenul în care poate fi formulată contestație împotriva hotărârii comisiei prevăzute la art. 7 alin. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, modificată și completată, este de 30 de zile, potrivit dispoziției alin. 4 al aceluiași act normativ.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În adevăr, în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, s-a reglementat la art. 7 alin. 1, introdus prin Legea nr. 189/2000 și modificat prin Legea nr. 323/2004, că pentru stabilirea situațiilor din care decurg drepturile la care se referă ordonanța, se înființează, în cadrul fiecărei case județene de pensii sau, după caz, a municipiului București, o comisie care, în luarea hotărârilor referitoare la drepturile prevăzute de lege, solicită avizul organizațiilor minorităților naționale legal constituite.

Pe de altă parte, tot în cadrul articolului menționat, s-a prevăzut la teza I din alin. 4, modificat prin articolul unic pct. 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 242/2000, introdus prin Legea de aprobare nr. 367/2001, că „împotriva hotărârii persoana interesată poate face contestație la Curtea de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990”.

La momentul acelei modificări legislative, durata de 30 de zile a termenului, prevăzută în dispozițiile acestei legi speciale, era identică celei prevăzute în art. 5 alin. 2 din Legea nr. 29/1990, cu caracter general în materia contenciosului administrativ.

La data de 6 ianuarie 2005 a intrat în vigoare noua lege-cadru în materia contenciosului administrativ, Legea nr. 554/2004, stabilindu-se în cuprinsul acesteia, la art. 11 alin. 1, că, în raport cu anumite momente reglementate restrictiv, „cererile prin care se solicită anularea unui act administrativ individual sau recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni” de la acel moment, iar la alin. 2, că „pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ unilateral, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la alin. 1, dar nu mai târziu de un an de la data emiterii actului”.

Este adevărat că prin art. 31 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, conținând dispoziții de abrogare expresă a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, se fac și precizări referitoare la abrogarea oricăror alte dispoziții contrare.

Dar, este de observat că Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, cu modificările și completările ulterioare, este un act normativ cu caracter de lege specială, care cuprinde norme derogatorii de la dreptul comun în materia contenciosului administrativ reglementat prin Legea nr. 554/2004.

Așa fiind, dispozițiile de drept comun în materia contenciosului administrativ, cuprinse în Legea nr. 554/2004, sunt aplicabile în domeniul la care se referă Ordonanța Guvernului nr. 105/1999,

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și ale art. 329 din Codul de procedură civilă, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că hotărârea Comisiei pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, aprobată prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, poate fi contestată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 30 de zile de la comunicare, conform art. 7 alin. 4 teza I din această ordonanță.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, stabilesc:

modificată și completată prin Legea nr. 189/2000, numai în măsura în care prevede aspecte nereglementate de această lege specială.

Altfel ar însemna să fie încălcat principiul potrivit căruia legile speciale, cuprinzând norme derogatorii de la dreptul comun, aplicabile numai într-o anumită materie pe care o reglementează, sunt de strictă interpretare.

De aceea, câtă vreme conflictul de legi determinat de coexistența normei generale și a celei speciale se soluționează întotdeauna conform regulii *specialia generalibus derogant*, este evident că, în cazul concomitenței de reglementări în art. 11 alin. 1 din Legea nr. 554/2004 și în art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, introdus prin Legea nr. 189/2000, nu poate fi găsită o altă cale de interpretare rațională a legii decât în sensul aplicării acestor din urmă dispoziții, al căror caracter special în raport cu cele ale Legii nr. 554/2004 este vădit.

Ca urmare, nici nu se poate considera că dispozițiile art. 31 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, referitoare la abrogarea dispozițiilor contrare acestei legi, ar opera și abrogarea implicită a prevederilor art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, introdus prin Legea nr. 189/2000 și modificat prin articolul unic pct. 22 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 242/2000, introdus prin Legea de aprobare nr. 367/2001, întrucât norma specială anterioară nu poate fi modificată sau abrogată decât în mod expres de o normă generală ulterioară.

De altfel, este de reținut că prin art. 65 alin. 3 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, s-a instituit regula cu caracter imperativ că „evenimentele legislative implicite nu sunt recunoscute în cazul actelor normative speciale ale căror dispoziții nu pot fi socotite modificate, completate sau abrogate nici prin reglementarea generală a materiei, decât dacă acest lucru este exprimat expres”, ceea ce nu s-a întâmplat în legătură cu textul de lege în discuție.

Nici dispoziția explicită de la art. 31 alin. 2 din Legea nr. 554/2004, de abrogare expresă a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, nu poate influența modul de interpretare a reglementării cuprinse în art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, chiar dacă ea conține sublinierea că termenul de 30 de zile în care se poate face contestație se socotește „de la data comunicării hotărârii, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990”, deoarece trimiterea la această lege-cadru vizează doar competența instanței de contencios administrativ și procedura în fața celei instanțe.

Norma specială de la art. 7 alin. 4 teza I din Ordonanța Guvernului nr. 105/1999, introdusă prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi considerată abrogată implicit, deoarece prin aceasta s-ar obstacula realizarea scopului legislativ urmărit de legiuitor, la instituirea ei, de a supune hotărârile comisiilor constituite, în temeiul alin. 1 din același articol, controlului judiciar al instanței de contencios administrativ într-un termen cât mai rezonabil cu putință.

Hotărârea Comisiei pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 105/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, poate fi contestată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 30 de zile de la comunicare, conform textului de lege mai sus menționat.

Obligatorie, potrivit art. 329 alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. XXXIII

din 16 aprilie 2007

Dosar nr. 3/2007

Sub președinția domului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la admisibilitatea recursului declarat împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel prin care s-au anulat în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea apelată, cu reținerea cauzei spre judecare.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 88 de judecători din totalul de 116 în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Antoaneta Florea.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, cerând să fie admis în sensul de a se stabili că este inadmisibil recursul declarat împotriva deciziei prin care instanța de apel, anulând în tot sau în parte hotărârea apelată, reține cauza spre judecare.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar în legătură cu aplicarea dispozițiilor art. 299 alin. 1, cu referire la art. 297 alin. 2 teza finală din Codul de procedură civilă, privind admisibilitatea căii extraordinare de atac a recursului împotriva deciziilor pronunțate în apel, prin care, anulându-se în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea pronunțată, se reține procesul spre judecare.

Astfel, unele instanțe au considerat că este admisibil recursul declarat împotriva deciziei prin care, admițându-se apelul, au fost anulate în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea apelată, cu reținerea cauzei spre judecare.

În motivarea acestui punct de vedere, au fost invocate dispozițiile art. 297 alin. 1 din Codul de procedură civilă, prin care s-a reglementat, fără să se facă distincție că „hotărârile date fără drept de apel, *cele date în apel*, precum și în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională *sunt supuse recursului*”, precum și prevederile art. 377 alin. 1 pct. 3 din același cod, potrivit cărora hotărârile date în apel sunt definitive, deci sunt susceptibile de a fi atacate cu recurs.

Alte instanțe, dimpotrivă, au apreciat că hotărârea instanței de apel prin care se anulează în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea pronunțată în primă instanță, cu reținerea cauzei spre judecare, echivalează cu o încheiere interlocutorie dată în timpul judecării pricinii, care, nefinalizând judecata acesteia, nu poate fi atacată cu recurs, conform art. 238 alin. 2 din Codul de procedură civilă, decât odată cu fondul cauzei.

S-a motivat că, în lipsa unui text de lege în care să fie prevăzută expres posibilitatea exercitării separate a căii extraordinare de atac a recursului, împotriva hotărârii prin care instanța admite apelul și anulează în tot sau în parte procedura urmată, precum și hotărârea apelată, cu reținerea cauzei spre judecare, o atare hotărâre intermediară, ca și în cazul

încheierilor premergătoarelor, nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs decât odată cu decizia pronunțată asupra fondului, singura care are caracter definitiv.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

În adevăr, prin art. 297 alin. 2 din Codul de procedură civilă se prevede că „dacă prima instanță s-a declarat competentă și instanța de apel stabilește că a fost incompetentă, anulând hotărârea atacată, va trimite cauza spre judecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, afară de cazul când constată propria sa competență”, precizându-se că „în acest caz, precum și atunci când există vreun motiv de nulitate, iar prima instanță a judecat în fond, instanța de apel, anulând în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea pronunțată, va reține procesul spre judecare”.

Această ultimă dispoziție cuprinsă în art. 297 alin. 2 din Codul de procedură civilă se referă, deci, la situația când instanța de apel adoptă, în aceeași cauză, o primă hotărâre prin care, admițând apelul, anulează în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea apelată, reținând procesul spre judecare, precum și o a doua hotărâre prin care soluționează fondul cauzei.

Ca urmare, decizia de admitere a apelului, prin care se dispune anularea în tot sau în parte a hotărârii primei instanțe, cu reținerea procesului spre judecare, fixându-se termen în acest scop, nu poate fi decât o hotărâre cu caracter intermediar, având menirea de a pregăti soluționarea fondului cauzei.

Așa fiind, o atare hotărâre, nerezolvând prin ea însăși obiectul litigiului, impune incidența dispozițiilor art. 282 alin. 2 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât odată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a întrerupt cursul judecării”, a căror rațiune constă tocmai în a nu se exercita de

mai multe ori, succesiv, o anumită cale de atac într-o cauză aflată în același stadiu de rezolvare.

Or, câtă vreme cauza rămâne în curs de rezolvare după anularea în tot sau în parte a hotărârii primei instanțe, astfel că nu poate fi considerată soluționată definitiv decât după pronunțarea deciziei asupra fondului procesului, iar rațiunea pentru care s-a instituit principiul de a fi supuse căii extraordinare de atac a recursului numai hotărârile judecătorești definitive este tocmai necesitatea instituirii unui sistem de natură să asigure judecarea completă și într-un timp rezonabil a dosarelor, fără fragmentarea cursului judecării, se impune cu evidență ca o atare cale de atac să nu poată fi exercitată și împotriva deciziei de anulare în tot sau în parte a procedurii urmate și a hotărârii apelate, cu menținerea cauzei spre judecare.

De altfel, față de caracterul ei intermediar, decizia instanței de apel de anulare a hotărârii primei instanțe fără a se evoca fondul, cu reținerea cauzei spre judecare, nici nu are o existență autonomă, ci face parte din succesiunea de hotărâri ce survin în cursul rezolvării pricinii, astfel că atât timp cât nu a fost epuizată examinarea căii extraordinare de atac a apelului, prin pronunțarea hotărârii definitive asupra fondului pricinii, o atare cale de atac nu se poate exercita și asupra hotărârii anterioare, care a declanșat procedura ulterioară de cercetare din nou a cauzei pe fond.

Mai mult, expresia „...reține procesul spre judecare” din finalul reglementării cuprinse în art. 297 alin. 2 teza a II-a din Codul de procedură civilă impune interpretarea textului de lege în sensul că, într-o astfel de ipoteză, admiterea apelului și anularea hotărârii supuse acestei căi de atac nu dezinvestesc instanța de apel, ci o atare soluție se încorporează în succesiunea actelor procesuale ce se finalizează prin decizia cu caracter definitiv, care rezolvă pe fond procesul, singura susceptibilă de a fi atacată cu recurs, în temeiul art. 299 din

În consecință, în temeiul dispozițiilor art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și ale art. 329 din Codul de procedură civilă, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se decide în sensul arătat.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În aplicarea dispozițiilor art. 299 alin. 1 raportat la art. 297 alin. 2 teza finală din Codul de procedură civilă, stabilesc:

Recursul declarat împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele de apel, prin care s-au anulat în tot sau în parte procedura urmată, precum și hotărârea apelată, cu reținerea cauzei spre judecare, cu excepția cazului în care instanța de apel a constatat propria sa competență, este inadmisibil.

Aceste hotărâri pot fi atacate cu recurs numai odată cu deciziile pronunțate asupra fondului, după judecarea cauzelor în apel.

Obligatorie, potrivit art. 329 alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 16 aprilie 2007.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 157491